

Enligt sändlista

Remissvar över delbetänkandet Nya regler om cybersäkerhet (SOU 2024:18)

Er beteckning: Fö2024/00496

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Gotlands län har tagit del av betänkandet gällande ny lagstiftning inom cybersäkerhet

Länsstyrelsen konstaterar att utredningen gjort ett ambitiöst arbete som resulterat i ett regelverk och förslag till tillsyn som till stor del tar tillvara befintliga tillsynsresurser. Dock finns problem i den föreslagna tillsynsstrukturen som bör omhändertas för att tillsynen skall fungera i praktiken. Utöver detta finns skrivningar som skulle kunna justeras för att ytterligare öka effekten av föreslagen lagstiftning.

Sammanfattningsvis har Länsstyrelsen i Gotlands län följande synpunkter:

1. Intressekonflikt mellan länsstyrelser behöver rättas till
2. Arbetet kring cybersäkerhet kan med fördel införlivas i beredskapssektorerna
3. Klargörande om säkerhetsskyddslagen kan justeras för att inkludera områden som tas upp i NIS2 skulle öka träffsäkerheten för lagstiftningen
4. Tydligt definiera begrepp kring IT-säkerhet som tas upp i delbetänkandet för att förenkla tolkningen av densamma
5. Klargörande av ny ansvarig myndighet för cyber- och informationssäkerhet och vilken påverkan det får för MSB behövs utifrån Fö2023/01606

Inledning

Arbetet med att öka samhällets motståndskraft har hög prioritet i Sverige såväl som hela EU, inte minst utifrån krig i anslutning till EU:s yttre gränser.

Det är av största vikt att området cybersäkerhet tar jämna steg med övrigt arbete med samhällets motståndskraft. NIS2 och CER-direktiven spelar där en viktig roll för att ge samhällets aktörer en gemensam bottenplatta för cybersäkerhet.

Intressekonflikt inom länsstyrelser

Utredningen föreslår att "...Länsstyrelsen i Stockholms län ska vara tillsynsmyndighet för kommuner och regioner som hör till Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Västmanlands, Värmlands, Gotlands, Örebro, Dalarnas eller Gävleborgs län och statliga myndigheter som har sitt säte i något av dessa län." och "Länsstyrelsen i Västra Götalands län ska vara tillsynsmyndighet för kommuner och regioner som hör till Hallands, Jönköpings, Västra Götalands eller Östergötlands län och statliga myndigheter som har sitt säte i något av dessa län."

Detta skulle skapa en intressekonflikt då länsstyrelserna har en gemensam IT-infrastruktur och IT-avdelning med Länsstyrelsen i Västra Götalands län som värddlän och gemensam IT-säkerhetsfunktion med Länsstyrelsen i Stockholms län som värddlän. En granskning av cybersäkerheten i exempelvis Länsstyrelsen i Hallands län skulle då innebära att Länsstyrelsen i Västra Götalands län skulle granska IT-infrastrukturen de själva sköter driften av.

Förslag: MSB får tillsynsansvaret över länsstyrelserna

Missad möjlighet med koppling till beredskapsområden

Flertalet av aktörerna som omfattas av NIS2-direktivet är även hemmahörande i någon av de tio beredskapssektorerna. I och med att cybersäkerhet är nära besläktat med det arbete som görs i det nationella beredskapsarbetet skulle det vara till stor hjälp att dessa områden skulle samköras.

Länsstyrelsen Gotland skulle därför vilja att MSB får i uppdrag att utreda hur området cybersäkerhet i enlighet med NIS2 och CER kan införlivas i beredskapssektorernas arbete med civilförsvaret.

Förslag: Ge MSB i uppdrag att inkludera cybersäkerhet i beredskapsarbetet

Otydlig koppling till säkerhetsskyddslagen

Utredningen klargör att säkerhetskänslig verksamhet skall undantas från kraven i NIS2-direktivet och då framför allt de delar som rör incidenthantering. Utredningen pekar även på att detta riskerar att urholka NIS2-direktivets syfte.

Länsstyrelsen i Gotlands län önskar att man till slutbetänkandet skall utreda om säkerhetsskyddslagen kan, eller genom komplettering kan komma att, fylla samma syfte och funktion som cybersäkerhetslagen. Det vill säga att liknande krav på risk och incidenthantering införlivas i säkerhetsskyddslagen.

Förslag: Redovisa förslag om hur säkerhetsskyddslagen kan revideras för att inkludera incident- och riskhantering i enlighet med NIS2- och CER-direktiven

Icke klargjorda begrepp

Området säkerhet inom IT omfattas av en mängd begrepp; bland annat cybersäkerhet, informationssäkerhet, datasäkerhet och IT-säkerhet. Detta blandas ofta vilket kan bero på att området inte är moget och tydligt definierat.

Då det redan finns en lag om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster (2018:1174) med tillhörande förordning (2018:1175) samt att delbetänkandet ger förslag till lag om cybersäkerhet är det viktigt att tydligt definiera respektive begrepp så att skillnaden blir tydlig för berörda aktörer. Delbetänkandet tar

även upp begreppen IT-säkerhet och datasäkerhet, även dessa utan definitioner.

Förslag: *Inkludera ett avsnitt med tydliga definitioner av begreppen IT-säkerhet, informationssäkerhet, cybersäkerhet och datasäkerhet samt distinktioner mellan desamma*

Ansvarig myndighet för cybersäkerhet

I delbetänkandet ligger stort ansvar för cybersäkerhet på MSB. Förutsättningarna för detta förändrades i totalförsvarsrapporten Kraftsamling (Ds 2023:34) som föreslår att ansvaret för cyber- och informationssäkerhet organiseras i ny myndighet.

Denna funktion kommer enligt Ett nytt Nationellt cybersäkerhetscenter (Fö2023/01606) att organiseras under Försvarets radioanstalt (FRA). Dessa förändrade förutsättningar måste omhändertas i slutbetänkandet.

Förslag: *Revidera avsnittet med ansvarig myndighet för cybersäkerhet när beslutet är taget vart det hamnar*

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Anders Flanking med informationssäkerhetssamordnare Olof Nysten som föredragande.